

A

- 850 / 1 - 88 / 89

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1988-1989

15 JUIN 1989

PROJET DE LOI

**portant approbation de la convention
entre l'Union Economique Belgo-
Luxembourgeoise et la République
Islamique de Mauritanie concernant
l'encouragement et la protection
reciproques des investissements,
signée à Bruxelles le 23 novembre
1983, et de l'accord additionnel
conclu par échange de lettres datées
à Nouakchott le 15 juillet 1987**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Au mois d'août 1980, les représentations diplomatiques de la République Islamique de Mauritanie ont entrepris une action en vue d'attirer les capitaux étrangers.

A cette fin, le texte du nouveau code mauritanien des investissements, édicté par l'Ordonnance n° 79046 en date du 15 mars 1979 avait été transmis aux Gouvernements étrangers.

Ce code comporte effectivement des dispositions propres à contribuer au développement des investissements privés étrangers sur le territoire mauritanien.

Néanmoins, la promulgation de ce code ne rendait pas pour autant inutile la conclusion de conventions intergouvernementales en matière de protection et d'encouragement réciproques des investissements privés.

- 850 / 1 - 88 / 89

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1988-1989

15 JUNI 1989

WETSONTWERP

**houdende goedkeuring van de over-
eenkomst tussen de Belgisch-Luxem-
burgse Economische Unie en de
Islamitische Republiek Mauretanië
aangaande de wederzijdse aanmoedi-
ging en bescherming van investerin-
gen ondertekend te Brussel op 23 no-
vember 1983, en van het aanvullend
akkoord gesloten door wisseling van
brieven gedagtekend te Nouakchott
op 15 juli 1987**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Tijdens de maand augustus 1980 hebben de diplomatieke vertegenwoordigingen van de Islamitische Republiek Mauretanië een actie ondernomen met het oog op het aantrekken van vreemde kapitalen.

Met dit doel werd aan de vreemde Regeringen de tekst overhandigd van de nieuwe investeringscode van Mauretanië, die afgekondigd werd bij decreet n° 79046 d.d. 15 maart 1979.

Deze code bevat inderdaad beschikkingen, die van aard zijn om bij te dragen tot de ontwikkeling van private vreemde investeringen op het grondgebied van Mauretanië.

De afkondiging van deze code maakte nochtans niet de afsluiting overbodig van intergouvernementele overeenkomsten inzake wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen.

Par ailleurs, l'article 22 de ce code lui-même, entérinait le principe de la conclusion d'accords intergouvernementaux destinés à compléter les dispositions légales prévues en matière d'arbitrage et de conciliation pour les litiges relatifs aux investissements.

D'autre part, il nous semblait indispensable également de compléter et de préciser davantage certaines clauses du code mauritanien, notamment en ce qui concerne la définition de la notion d'« investissement », le traitement juste et équitable des investissements, la protection des droits industriels, le transfert des revenus de capitaux, les critères d'évaluation en cas d'expropriation et la subrogation en faveur de l'assureur éventuel de l'investissement.

Dans ces conditions, nous avons proposé, vers la fin de l'année 1982, c'est-à-dire immédiatement après l'action diplomatique dont question ci-dessus, un projet de convention avec l'Union Economique Belgo-Luxembourgeoise aux autorités mauritaniennes compétentes.

Du reste, l'on notait déjà à cette époque, une présence économique belge sur le territoire mauritanien, quelques sociétés belges ayant des investissements en cours ou en projet dans ce pays.

C'est dans ce contexte qu'a pu finalement être réalisée la Convention du 23 novembre 1983, qui est soumise à votre approbation.

Le texte de la Convention avec la Mauritanie est comparable, quant à son contenu, à celui de la Convention U.E.B.L./Cameroun, du 27 mars 1980. Sauf pour ce qui concerne les transferts, la convention avec la Mauritanie contient véritablement le standard maximal de protection en faveur des personnes physiques et morales belges et luxembourgeoises qui se proposeraient d'investir en Mauritanie.

Nous nous limiterons à mettre en évidence quelques dispositions par lesquelles cette Convention se distingue des précédentes en ce qui concerne le niveau de protection garanti par voie conventionnelle.

C'est principalement en ce qui touche à l'indemnisation des biens et investissements qui se trouveraient éventuellement affectés par des mesures privatives de propriété (nationalisations et mesures similaires) que la Convention présente quelques clauses particulièrement avantageuses : ainsi, sur le plan de la fixation de la compensation due aux investisseurs lésés par des mesures d'expropriation, le paragraphe 4 de l'article 4 de la Convention prévoit que la valeur vénale est la première base à retenir pour l'estimation des biens et investissements expropriés. Cependant, et ceci est particulièrement intéressant pour les investisseurs, il a été prévu en outre que ces derniers, s'ils sont à mêmes de prouver que la valeur vénale de leurs investissements est inférieure à leur valeur réelle et objective, pourront se voir attribuer une indemnité basée sur cette dernière valeur. De même, s'il s'avère que les biens et investissements expropriés

Trouwens, artikel 22 van de code bekrachtigt zelf het beginsel van de afsluiting van intergouvernementale akkoorden, dewelke bestemd zijn om de voorziene wettelijke beschikkingen aan te vullen, op het stuk van de arbitrage- en verzoeningsprocedure voor investeringsgeschillen.

Het leek ons anderzijds eveneens noodzakelijk enkele bepalingen van de code aan te vullen en te verduidelijken, in het bijzonder voor wat de definitie betreft van de term « investeringen », de behoorlijke en billijke behandeling van investeringen, de bescherming van nijverheidsrechten, de overdracht van kapitaalinkomsten, de evaluatiecriteria in geval van ont-eigening en de subrogatie ten voordele van de gebeurlijke verzekeraar van de investering.

In die voorwaarden hebben we eind 1982, onmiddellijk na de diplomatieke aktie waarvan hoger sprake, een ontwerp van B.L.E.U.-overeenkomst overgemaakt aan de bevoegde Mauretaanse autoriteiten.

Overigens, was er toen reeds een Belgische economische aanwezigheid op Mauretaans grondgebied, vermits enkele Belgische vennootschappen in dit land al investeringen uitgevoerd of ontworpen hadden.

Het is in deze context dat uiteindelijk de overeenkomst van 23 november 1983 kon gerealiseerd worden, die aan uw goedkeuring onderworpen wordt.

De tekst van de overeenkomst met Mauretanië is, voor wat haar inhoud betreft, vergelijkbaar met deze van de conventie B.L.E.U./Kameroen d.d. 27 maart 1980. Behalve op het gebied van transfers, bevat de overeenkomst met Mauretanië werkelijk een maximale protectiestandaard, ten gunste van de Belgische en Luxemburgse fysieke personen én rechtspersonen, die het voornemen zouden hebben in Mauretanië te investeren.

We beperken ons ertoe om enkele bepalingen in het licht te stellen waardoor deze conventie zich onderscheidt van de voorgaande Akkoorden, dit voor wat het protectioniveau betreft, dat langs verdragsrechtelijke weg gewaarborgd wordt.

Het is voornamelijk voor wat de schadeloosstelling aangaat van goederen en investeringen, die gebeurlijk zouden getroffen worden door eigendomsberovende maatregelen (nationalisaties én gelijkaardige maatregelen), dat de overeenkomst enkele bijzonder voordelige bepalingen bevat. Ondermeer op het vlak van de vaststelling van de vergoeding, verschuldigd aan investeerders die door onteigeningsmaatregelen benadeeld worden, voorziet § 4 van artikel 4 van de overeenkomst dat de verkoopwaarde de eerste maatstaf is die in aanmerking moet genomen worden, voor de waardebepaling van de onteigende goederen en investeringen. Nochtans, en dit is bijzonder interessant voor de investeerders, werd bovendien voorzien dat de investeerders die in staat zijn om te bewijzen dat de verkoopwaarde van hun investeringen lager ligt dan hun werkelijke en objectieve waarde, zich een vergoeding zullen toegekend zien die gebaseerd is op deze laatste

n'ont pas de valeur vénale, c'est également leur valeur réelle et objective qui sera prise en considération pour le calcul de l'indemnité compensatoire.

La Convention prévoit également que les indemnités porteront intérêt au taux commercial normal pour la période allant de la date des mesures d'expropriation jusqu'à celle du paiement des indemnités. Il faut souligner qu'il est assez exceptionnel de pouvoir obtenir une telle clause.

La Convention garantit de manière tout à fait adéquate la protection des investissements indirects, c'est-à-dire, ceux qui seraient effectués sur le territoire mauritanien par des ressortissants belges ou luxembourgeois et ceci, par l'intermédiaire d'une participation dans une société étrangère. Il est prévu que les investisseurs belges et luxembourgeois pourront faire appel aux Gouvernements belge et luxembourgeois pour obtenir leur appui, dans le cadre de la Convention du 23 novembre 1983, dans le cas où leurs investissements seraient expropriés, ceci dans l'hypothèse où l'Etat étranger auquel appartient la société intermédiaire ne serait pas habilité à faire valoir un droit à l'indemnisation, ou s'abstiendrait de le faire.

Face à l'internationalisation de plus en plus large de l'économie, il est important pour les investisseurs de pouvoir invoquer, s'il y a lieu, les dispositions du paragraphe 5 de l'article 4.

Quant à la procédure à suivre en vue du règlement d'éventuels litiges relatifs aux investissements, notre formule de préférence a pu être reprise à l'article 10 de la Convention : il s'agit de la formule qui assure aux investisseurs la procédure la plus rapide et la plus efficace en vue du règlement de tels litiges, c'est-à-dire, la soumission directe et à leur initiative, des différends à l'arbitrage ou la conciliation devant le Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements (C.I.R.D.I.), créé en vertu de la Convention multilatérale de Washington, du 18 mars 1965.

L'épuisement préalable des recours internes n'est pas imposé aux investisseurs, puisqu'il a été expressément stipulé que les Parties contractantes donnent, aux termes de la Convention, leur consentement anticipé et irrévocable à la soumission des différends au C.I.R.D.I. Ce consentement implique, dans le chef des Parties contractantes, renonciation à exiger que les recours administratifs ou judiciaires internes soient épuisés par les investisseurs, avant de recourir à toute autre formule de règlement, et notamment à celle de l'arbitrage.

Sur le plan du transfert des revenus des investissements vers le pays d'origine, l'article 5 comprend des garanties quant à une totale liberté de transfert.

La partie mauritanienne a demandé de procéder à un échange de lettres pour tempérer quelque peu la

waarde. Ook indien blijkt dat de onteigende goederen en investeringen geen verkoopwaarde hebben, is het de reële en objectieve waarde die in aanmerking zal genomen worden voor de berekening van de vergoeding.

De overeenkomst voorziet eveneens dat de vergoedingen intrest zullen opbrengen tegen de normale commerciële rentevoet, voor de periode gaande van de datum der onteigeningsmaatregelen tot de betaling der vergoedingen. Het moet onderstreept worden dat het eerder uitzonderlijk is dat dergelijke clausule kan bekomen worden.

De overeenkomst waarborgt op adequate wijze de bescherming van indirecte investeringen, het is te zeggen deze die op Mauretaans grondgebied zouden gedaan worden door Belgische of Luxemburgse ingezetenen, via hun participatie in een vreemde vennootschap. Er wordt voorzien dat de Belgische en Luxemburgse investeerders beroep zullen kunnen doen op de Belgische en Luxemburgse Regering, ten einde hun steun te bekomen in het raam van de conventie d.d. 23 november 1983, voor het geval dat hun investeringen zouden onteigend worden en in de hypothese dat de vreemde Staat waartoe de vennootschap — bemiddelaar behoort, niet gekwalificeerd zou zijn om een recht op schadeloosstelling te doen gelden, of zou nalaten dit recht uit te oefenen.

Geconfronteerd met de steeds voortschrijdende internationalisatie van de economie, is het voor de investeerders belangrijk om, zo nodig, de bepaling te kunnen invoeren van § 5 van artikel 4.

Voor wat de te volgen procedure aangaat voor de regeling van gebeurlijke investeringsgeschillen, werd onze voorkeurformule opgenomen in artikel 10 van de overeenkomst. Het gaat over een formule die aan de investeerders de vlugste en meest efficiënte procedure waarborgt met het oog op de regeling van dergelijk geschil, dat wil zeggen, de directe voorlegging van de geschillen, op hun initiatief, ter arbitrage of tot verzoening vóór het Internationaal Centrum voor de regeling van geschillen met betrekking tot investeringen (C.I.R.D.I.) dat opgericht werd krachtens de multilaterale conventie van Washington d.d. 18 maart 1965.

De voorafgaande uitputting van de interne rechtsmiddelen wordt aan de investeerders niet opgelegd, vermits uitdrukkelijk bedongen werd dat de contracterende partijen, krachtens de overeenkomst, hun voorafgaande en onherroepelijke instemming geven met de voorlegging van investeringsgeschillen aan het C.I.R.D.I. Deze instemming sluit in hoofdte van de contracterende partijen in dat ze verzaken aan de eis tot uitputting door de investeerders van de interne administratieve en rechterlijke rechtsmiddelen, alvorens ze hun toevlucht kunnen nemen tot elke andere formule voor regeling, en ondermeer tot arbitrage.

Op het vlak van de transfer van investeringsinkomsten naar het land van oorsprong, bevat artikel 5 waarborgen voor een volledige vrijheid van transfer.

Aan Mauretaanse zijde werd gevraagd de absolute vrijheid van transfer in zekere mate te temperen bij

totale liberté de transfert. L'U.E.B.L. a fait connaître sa préférence pour une liberté de transfert inconditionnelle, ainsi qu'en dispose l'article 5. La liberté de transfert est toujours d'un intérêt primordial pour les investisseurs, et le code mauritanien des investissements lui-même, consacre du reste cette liberté en son article 15 : « Le droit de transfert de capitaux et de leurs revenus est garanti en faveur des personnes physiques ou morales réalisant en Mauritanie des investissements financiers par un apport de devises convertibles. ».

Cet échange de lettres a néanmoins eu lieu, le 15 juillet 1987.

Il prévoit que les transferts pourront, en cas de difficultés de balance des paiements, être provisoirement reportés. Cependant, ils devront en tous cas être effectués à l'expiration d'un délai de trois ans, à compter de la demande de transfert.

Nous considérons que la Convention comporte des garanties suffisantes et que la restriction très limitée apportée à la liberté de transfert n'est pas de nature à entamer les avantages importants qu'elle présente.

Le Ministre des Relations extérieures,

L. TINDEMANS

Le Ministre du Commerce intérieur,

R. URBAIN

uitwisseling van brieven. De B.L.E.U. heeft haar voorkeur te kennen gegeven voor onvoorwaardelijk vrije transfer, zoals bepaald in artikel 5. De vrijheid van transfer is immers van kapitaal belang voor de investeerders én de Mauretaanse investeringscode bekrachtigt overigens deze vrijheid in artikel 15 : « Het recht op transfer van kapitaal en van kapitaalinkomsten wordt gewaarborgd aan de fysieke personen of rechtspersonen die in Mauretanië financiële beleggingen doen, door inbreng van verwisselbare deviezen. ».

Deze uitwisseling van brieven vond plaats op 15 juli 1987.

Deze voorziet dat de transfers tijdelijk zullen kunnen worden uitgesteld in geval van moeilijkheden met de betalingsbalans. De transfer moet echter in ieder geval uitgevoerd worden na het verstrijken van een termijn van drie jaar vanaf de datum van de aanvraag.

We menen dat de overeenkomst nog voldoende waarborgen insluit en dat de mogelijke beperking van vrije transfer niet van aard is om de grote voordelen af te zwakken die de overeenkomst biedt.

De Minister van Buitenlandse Betrekkingen,

L. TINDEMANS

De Minister van Buitenlandse Handel,

R. URBAIN

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le Conseil d'Etat, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Ministre des Relations extérieures, le 16 août 1988, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la Convention entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République islamique de Mauritanie concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signée à Bruxelles le 23 novembre 1983, et de l'Accord additionnel conclu par échange de lettres datées à Nouakchott le 15 juillet 1987 », a donné le 16 janvier 1989 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de

MM. :

P. FINCOEUR, *conseiller d'Etat, président;*

R. ANDERSEN,
J.-C. GEUS, *conseillers d'Etat;*

C. DESCHAMPS,
P. GOTHOT, *assesseurs de la section de législation;*

Mme :

R. DEROY, *greffier.*

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. A. MERCENIER, premier auditeur.

Le Greffier,

R. DEROY

Le Président,

P. FINCOEUR

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, negende kamer, op 16 augustus 1988 door de Minister van Buitenlandse Betrekkingen verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Islamitische Republiek Mauretanië aangaande de wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 23 november 1983, en het Aanvullend Akkoord gesloten door de wisseling van brieven gedagtekend te Nouakchott op 15 juli 1987 », heeft op 16 januari 1989 het volgende advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit

HH. :

P. FINCOEUR, *staatsraad, voorzitter;*

R. ANDERSEN,
J.-C. GEUS, *staatsraden;*

C. DESCHAMPS,
P. GOTHOT, *assessoren van de afdeling wetgeving;*

Mevr. :

R. DEROY, *griffier.*

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door de heer A. MERCENIER, eerste auditeur.

De Griffier,

R. DEROY

De Voorzitter,

P. FINCOEUR

PROJET DE LOI

BBAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Relations extérieures et de Notre Ministre du Commerce extérieur,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Relations extérieures et Notre Ministre du Commerce extérieur sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique

La Convention entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République islamique de Mauritanie concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signée à Bruxelles le 23 novembre 1983, et l'Accord additionnel conclu par échange de lettres datées à Nouakchott 15 juillet 1987 sortiront leur plein et entier effet.

Donné à Motril, le 8 avril 1989 (Espagne).

BAUDOUIN

PAR LE ROI :

Le Ministre des Relations extérieures,

L. TINDEMANS

Le Ministre du Commerce extérieur,

R. URBAIN

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Betrekkingen en van Onze Minister van Buitenlandse Handel,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Betrekkingen en Onze Minister van Buitenlandse Handel zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

De Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Islamitische Republiek Mauritanie aangaande de wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 23 november 1983, en het Aanvullend Akkoord gesloten door wisseling van brieven gedagtekend te Nouakchott op 15 juli 1987 zullen volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Motril, 8 april 1989 (Spanje).

BOUDEWIJN

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Betrekkingen,

L. TINDEMANS

De Minister van Buitenlandse Handel,

R. URBAIN

**CONVENTION ENTRE L'UNION ECONOMIQUE
BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LA
REPUBLIQUE ISLAMIQUE DE MAURITANIE
CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA
PROTECTION RECIPROQUES DES
INVESTISSEMENTS**

LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE,
agissant tant en son nom qu'au nom du Gouvernement du
Grand-Duché de Luxembourg, en vertu d'accords existants
entre eux

et

LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE ISLAMIQUE
DE MAURITANIE,

DESIREUX de créer des conditions favorables à une
coopération économique plus grande entre eux et en parti-
culier aux investissements effectués par des ressortissants
de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre
Partie contractante;

CONSCIENTS de ce que l'encouragement et la protec-
tion réciproques de ces investissements pourront avoir un
effet stimulant sur les initiatives économiques privées ainsi
que sur l'accroissement de la prospérité économique sur les
territoires des Parties contractantes;

SONT CONVENUS DE CE QUI SUIT :

Article 1er

Définitions

Pour l'application de cette Convention :

1. Le terme « nationaux » désigne :

a) en ce qui concerne l'Union Economique Belgo-Luxem-
bourgeoise, toute personne physique qui selon la législation
belge ou luxembourgeoise, est considérée comme citoyen de
la Belgique ou du Luxembourg;

b) en ce qui concerne la Mauritanie, toute personne phy-
sique qui selon la législation mauritanienne est considérée
comme citoyen de la Mauritanie.

2. Le terme « sociétés » désigne :

a) en ce qui concerne l'Union Economique Belgo-Luxem-
bourgeoise, toute personne morale constituée conformément
à la législation de la Belgique ou du Luxembourg et ayant
son siège social sur le territoire de la Belgique ou du
Luxembourg;

b) en ce qui concerne la Mauritanie, toute société et toute
personne morale, constituée conformément à la législation
mauritanienne et ayant son siège social sur le territoire de
la Mauritanie.

3. Le terme « investissements » désigne tout apport direct
ou indirect de capital et tout élément d'actif quelconque,
investis ou réinvestis dans des établissements à activité
économique.

Seront considérés notamment mais pas exclusivement
comme des investissements au sens de la présente Conven-
tion :

a) les biens mobiliers et immobiliers ainsi que tous
autres droits réels tels que hypothèques, gages, sûretés
réelles, usufruit et droits similaires;

b) les actions, les parts sociales et toutes autres formes
de participation dans des sociétés;

c) les créances et droits à toutes prestations ayant une
valeur économique;

**OVEREENKOMST TUSSEN DE
BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE
UNIE EN DE ISLAMITISCHE REPUBLIEK
MAURETANIE AANGAANDE DE WEDERZIJDS
AANMOEDIGING EN BESCHERMING VAN
INVESTERINGEN**

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIE,
handelende in eigen naam en mede in naam van het Groot-
hertogdom Luxemburg, krachtens bestaande akkoorden,

en

DE REGERING VAN DE ISLAMITISCHE REPUBLIEK
MAURETANIE,

VERLANGEND gunstige voorwaarden te scheppen voor
een intensere economische samenwerking tussen hen, en in
het bijzonder voor de investeringen die gedaan worden door
ingezetenen van één Contracterende Partij op het grondge-
bied van de andere Contracterende Partij,

ERVAN BEWUST dat de wederzijdse aanmoediging en
bescherming van deze investeringen een stimulerende uit-
werking kunnen hebben op de private economische initia-
tieven, alsmede op de verhoging van economische welvaart
op het grondgebied van de Contracterende Partijen,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN :

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van deze Overeenkomst :

1. beduidt de term « onderdanen » :

a) voor wat de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
aangaat, elke fysieke persoon die volgens de Belgische of
Luxemburgse wetgeving beschouwd wordt als burger van
België of Luxemburg;

b) voor wat Mauretanië aangaat, elke fysieke persoon
die volgens de Mauretaanse wetgeving beschouwd wordt
als burger van Mauretanië.

2. beduidt de term « vennootschappen » :

a) voor wat de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
aangaat, elke rechtspersoon die opgericht wordt in overeen-
stemming met de wetgeving van België of Luxemburg en die
zijn maatschappelijke zetel heeft op het grondgebied van
België of Luxemburg;

b) voor wat Mauretanië betreft, elke vennootschap en
elke rechtspersoon die opgericht wordt overeenkomstig de
Mauretaanse wetgeving en die zijn maatschappelijke zetel
heeft op het grondgebied van Mauretanië.

3. beduidt de term « investeringen », elke rechtstreekse
of onrechtstreekse kapitaalbijdrage en alle vormen van
activa, die geïnvesteerd of herbelegd werden in instellingen
met economische activiteit.

Worden inzonderheid, maar niet uitsluitend, beschouwd
als investeringen in de zin van deze overeenkomst :

a) roerende en onroerende goederen, alsook alle andere
zakelijke rechten zoals hypotheeken, inpandgevingen, zake-
lijke waarborgen, vruchtgebruik en gelijkaardige rechten;

b) aandelen, maatschappelijke deelbewijzen en alle ande-
re vormen van deelneming vennootschappen;

c) schuldvorderingen en rechten op alle prestaties die
een economische waarde hebben;

d) les droits d'auteur, les droits industriels, les procédés techniques, les marques de commerce et le fonds de commerce;

e) les concessions de droit public ou contractuelles, y compris les concessions dans le domaine de la recherche agricole, de l'extraction ou de l'exploitation de ressources naturelles.

Toute modification de la forme dans laquelle les avoirs et les capitaux ont été investis n'affectera nullement leur caractère d'« investissements » au sens de la présente Convention.

Art. 2

Promotion des investissements

1. Chacune des Parties contractantes admet sur son territoire en conformité de sa législation, les investissements effectués par des personnes physiques ou morales de l'autre Partie contractante et encourage ces investissements.

2. En particulier, chaque Partie contractante autorisera la conclusion et l'exécution de contrats de licences et de conventions d'assistance commerciale, administrative ou technique, pour autant que des activités soient en rapport avec les investissements mentionnés au paragraphe 1er.

Art. 3

Protection des investissements

1. Tous les investissements, présents et futurs, directs ou indirects, effectués par des personnes physiques ou morales de l'une des Parties contractantes, jouissent sur le territoire de l'autre Partie contractante d'un traitement juste et équitable.

2. Ces investissements jouissent d'une sécurité et d'une protection constantes, excluant toute mesure injustifiée ou discriminatoire qui pourrait entraver, en droit ou en fait, leur gestion, leur entretien, leur utilisation, leur jouissance ou leur liquidation, sauf les mesures nécessaires au maintien de l'ordre public.

3. Le traitement et la protection garantis aux paragraphes 1er et 2 de cet article seront au moins égaux à ceux dont jouiront les personnes physiques ou morales d'un Etat tiers et ne peuvent en aucun cas être moins favorables que ceux reconnus par le droit international.

Art. 4

Mesures privatives et restrictives de propriété

1. Chaque Partie contractante s'engage à ne prendre aucune mesure privative ou restrictive de propriété à l'égard des investissements situés sur son territoire, ni aucune autre mesure ayant un effet similaire.

2. Si des impératifs d'utilité publique, de sécurité ou d'intérêt national, devaient entraîner une dérogation au paragraphe 1er et que de telles mesures devaient exception-

d) auteursrechten, nijverheidsrechten, technische methoden, handelsmerken en goodwill;

e) concessies naar publiek recht of contractuele concessies, met inbegrip van concessies voor landbouwonderzoek, het ontginnen of exploiteren van natuurlijke hulpbronnen.

Geen enkele wijziging van de vorm waarin de activa en de kapitalen geïnvesteerd werden zal hun classificatie aantasten als « investeringen » in de zin van deze overeenkomst.

Art. 2

Aanmoediging van investeringen

1. Iedere Overeenkomstsluitende Partij laat op haar grondgebied de investeringen toe die in overeenstemming met haar wetgeving gedaan worden door fysische personen of rechtspersonen van de andere Overeenkomstsluitende Partij en ze moedigt deze investeringen aan.

2. In het bijzonder zal elke Partij de afsluiting en de uitvoering toelaten van licentiecontracten en overeenkomsten van commerciële, administratieve of technische bijstand, voor zover deze activiteiten in betrekking staan met de investeringen vermeld in paragraaf 1.

Art. 3

Protectie van investeringen

1. Alle investeringen, tegenwoordige en toekomstige, rechtstreekse of onrechtstreekse, die gedaan worden door fysische personen of rechtspersonen van één van de Contracterende Partijen, genieten op het grondgebied van de andere Contracterende Partij van een rechtvaardige of billijke behandeling.

2. Deze investeringen genieten van een voortdurende veiligheid en bescherming, met uitsluiting van elke ongeachtvaardigde of discriminatorische maatregel die, in feite of in rechte, hun beheer, hun onderhoud, hun gebruik, hun genot of *vereffening* zou kunnen belemmeren, behoudens de maatregelen die nodig zijn voor het behoud van de openbare orde.

3. De behandelingen en bescherming die gewaarborgd wordt door de paragrafen 1 en 2 van dit artikel zullen op zijn minst gelijk zijn aan deze waarvan de fysische personen of rechtspersonen van een derde Staat genieten en ze mogen in geen enkel geval minder gunstig uitvallen dan deze die erkend worden door het internationaal recht.

Art. 4

Eigendomsberovende en -beperkende maatregelen

1. Elke Contracterende Partij verbindt er zich toe om geen enkele eigendomsberovende of -beperkende maatregel te nemen, ten opzichte van de investeringen die op haar grondgebied gesitueerd zijn noch elke andere maatregel met gelijkaardige uitwerking.

2. Indien imperatieven van openbaar nut, veiligheid of nationaal belang, een afwijking mochten meebrengen van paragraaf 1 en in de hypothese dat dergelijke maatregelen

nellement être prises, les conditions suivantes doivent être remplies :

- a) les mesures sont prises selon une procédure légale;
- b) elles ne sont ni discriminatoires ni contraires à un engagement spécifique;
- c) elles sont assorties de dispositions prévoyant le paiement d'une indemnité adéquate.

3. Cette compensation représentera la valeur vénale des investissements à la veille du jour où les mesures sont prises ou, le cas échéant, à la veille du jour auquel les mesures envisagées ont été rendue publiques.

Toutefois, lorsqu'un investissement n'a pas de valeur vénale, ou lorsque l'investisseur concerné prouve que la valeur vénale des investissements expropriés est inférieure à leur valeur réelle et objective, lesdites indemnités seront fixées sur base de cette dernière valeur.

Les indemnités sont réglées dans la monnaie de l'Etat auquel appartient l'investisseur concerné, sur base du taux de change en vigueur à la date des mesures privatives de propriété; elles seront payées sans délai et porteront intérêt au taux commercial normal, pendant la période allant de la date des mesures jusqu'à la date de paiement des indemnités.

4. Si une Partie contractante exproprie des avoirs d'une société qui est établie sur son territoire et dont les personnes physiques ou morales de l'autre Partie contractante possèdent des actions, cette Partie contractante appliquera les dispositions des paragraphes 1er, 2 et 3 du présent article aux personnes physiques ou morales de l'autre Partie contractante, lesquelles sont propriétaires de ces actions.

5. Si des personnes physiques ou morales de l'une des Parties contractantes sont propriétaires d'actions d'une société étrangère, autre que belge, luxembourgeoise ou mauritanienne, société qui serait elle-même propriétaire d'actions d'une société de l'autre Partie contractante, cette dernière Partie appliquera les paragraphes 1er, 2 et 3 du présent article aux personnes physiques ou morales précitées, actionnaires de la société étrangère en cause.

La présente disposition ne sera applicable que dans l'hypothèse où l'Etat auquel appartient la société étrangère ne serait pas habilité à faire valoir un droit à l'indemnisation en faveur de sa société, ou s'abstiendrait de le faire, ou que ladite société ne serait pas habilitée à réclamer l'indemnisation prévue, ou renoncerait à le faire.

Art. 5

Transferts

1. Eu égard aux investissements effectués sur son territoire, chacune des Parties contractantes garantit en faveur des investisseurs de l'autre Partie contractante, le libre transfert de leurs avoirs et notamment mais pas exclusivement des :

- a) revenus des investissements, y compris des bénéfices intérêts, revenus de capital, dividendes, royalties ou redevances quelconques;
- b) sommes nécessaires au remboursement d'emprunts régulièrement contractés;

uitzonderlijk moeten genomen worden, dienen de volgende voorwaarden vervuld :

- a) de maatregelen worden genomen volgens de wettelijke procedure;
- b) ze zijn noch discriminatorisch, noch strijdig met een specifieke verbintenis;
- c) ze gaan gepaard met beschikkingen die de betaling voorzien van een adequate vergoeding.

3. Deze vergoedingen vertegenwoordigen de verkoopwaarde van de investeringen op de vooravond van de dag waarop de maatregelen genomen worden of, in voorkomend geval, op de vooravond van de dag waarop bedoelde maatregelen openbaar worden gemaakt.

Nochtans, wanneer de investering geen verkoopwaarde heeft, of wanneer de betrokken investeerder bewijst dat de verkoopwaarde van de onteigende investering lager is dan de reële en objectieve waarde zullen de bedoelde vergoedingen vastgelegd worden op basis van deze laatste waarde.

De vergoedingen worden geregeld in de munt van de Staat waartoe de betrokken investeerder behoort, op basis van de wisselkoers die in voege is op de datum van de eigendomsberovende maatregel, ze worden zonder uitstel betaald en zullen intrest opbrengen aan de normale commerciële rentevoet gedurende de periode gaande van de datum van deze maatregel tot de datum van de betaling van deze vergoedingen.

4. Indien een Contracterende Partij bezittingen onteigent van een vennootschap die gevestigd is op haar grondgebied en waarvan fysische personen of rechtspersonen van de andere Contracterende Partij aandelen bezitten, zal deze Contracterende Partij de bepalingen van de paragrafen 1, 2 en 3 van dit artikel toepassen op de fysische personen of rechtspersonen van de andere Contracterende Partij, die eigenaar zijn van deze aandelen.

5. Indien fysische personen of rechtspersonen van één van de Contracterende Partijen eigenaar zijn van aandelen van een vreemde vennootschap, die niet een Belgische, een Luxemburgse of een Mauretaniëse vennootschap is, die zelf eigenares zou zijn van aandelen van een vennootschap van de andere Contracterende Partij, dan zal deze laatste Partij de paragrafen 1, 2 en 3 van dit artikel toepassen op vermelde fysische personen of rechtspersonen, aandeelhouders van de vreemde vennootschap in kwestie.

Deze bepaling zal slechts van toepassing zijn in de hypothese waarin de Staat waartoe de vreemde vennootschap behoort niet bevoegd zou zijn om een recht op schadeloosstelling te laten gelden ten gunste van deze vennootschap, of zal nalaten dit te doen, ofwel dat gezegde vennootschap niet bevoegd zou zijn om de voorziene schadeloosstelling op te eisen, of zou verzaken dit te doen.

Art. 5

Transfers

1. Met betrekking tot de investeringen die gedaan worden op haar grondgebied, waarborgt elke Contracterende Partij, ten gunste van de investeerder van de andere Contracterende Partij, de vrije transfer van hun bezittingen en inzonderheid maar niet uitsluitend van :

- a) inkomsten van investeringen, met inbegrip van de winsten, intresten, kapitaalinkomsten, dividend, royalty's of gelijk welke vergoeding;
- b) de sommen die nodig zijn tot terugbetaling van leningen die op regelmatige wijze werden aangegaan;

c) produits de recouvrement de créances, de liquidation totale ou partielle des investissements;

d) indemnités payées en exécution de l'article 4.

2. Chacune des Parties contractantes accordera les autorisations nécessaires pour assurer sans délai l'exécution des transferts et ce, sans autres charges, que les taxes et frais de transfert usuels.

3. Le traitement dont question aux paragraphes 1er et 2 du présent article ne peut être moins favorable que celui qui serait accordé aux ressortissants d'un Etat tiers, se trouvant dans des situations similaires.

Art. 6

Taux de change

1. Les transferts visés aux articles 4 et 5 seront effectués aux taux de change applicables à la date du transfert en vertu de la réglementation de change en vigueur selon les catégories d'opérations.

2. Ces taux ne seront en aucun cas moins favorables que ceux accordés aux ressortissants ou personnes morales de pays tiers, notamment en vertu d'engagements spécifiques prévus dans des accords ou arrangements quelconques conclus en matière de protection des investissements.

3. En tous cas, les taux appliqués seront justes et équitables, compte tenu des taxes et frais usuels de transfert qui peuvent être imposés pour des opérations de change.

Art. 7

Subrogation

1. Si l'une des Parties contractantes ou un organisme public de cette Partie, en vertu d'une garantie donnée pour un investissement, effectue des paiements à ses propres ressortissants, l'autre Partie contractante reconnaît à la première ou à l'organisme public concerné, le droit d'exercer et de faire valoir par voie de subrogation les droits et les revendications de ses propres ressortissants.

2. Tels paiements effectués par l'une des Parties contractantes ou un organisme public de cette Partie, n'affectent, en aucun cas, le droit des ressortissants de cette Partie d'engager une procédure devant le Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements, conformément à l'article 10 du présent Accord, ni celui desdits ressortissants de poursuivre cette procédure jusqu'au règlement du différend.

Art. 8

Autres obligations

Lorsqu'une question est réglée à la fois par la présente Convention, par un accord international ou des règlements nationaux de l'une des Parties contractantes, aucune disposition de la présente Convention n'empêche les nationaux

e) de l'opbrengst van de recuperatie van schuldvorderingen, van de volledige of gedeeltelijke liquidatie van investeringen;

d) van vergoedingen die betaald worden in uitvoering van artikel 4.

2. Elke Contracterende Partij verleent de vereiste vergunningen om zonder verwijl de uitvoering te verzekeren van de transfers en dit zonder andere lasten dan de gebruikelijke taken en transferonkosten.

3. De betaling waarvan sprake is in paragraaf 1 en 2 van dit artikel mag niet minder gunstig uitvallen dan deze die zou toegekend worden aan ingezetenen van een derde Staat, die zich in een gelijkaardige situatie bevinden.

Art. 6

Wisselkoersen

1. De in artikelen 4 en 5 bedoelde transfers worden uitgevoerd tegen de wisselkoers van toepassing op de datum van transfer, krachtens de wisselreglementering die gericht is volgens de categorie van verrichtingen.

2. Deze wisselkoersen zullen in geen geval minder gunstig zijn dan degene die toegekend wordt aan ingezetenen of rechtspersonen van een derde land, inzonderheid krachtens specifieke verbintenissen die voorzien zijn in akkoorden of gelijk welk arrangement, afgesloten inzake protectie van investeringen.

3. In elk geval zullen de toegepaste wisselkoersen rechtvaardig en billijk zijn, rekening houdende met de gebruikelijke taken en transferonkosten die mogen opgelegd worden voor wisselverrichtingen.

Art. 7

Subrogatie

1. Indien één van de Contracterende Partijen of een openbaar organisme van deze Partij, krachtens een waarborg die voor hun investering verleend werd, betalingen verricht aan haar eigen onderdanen, kent de andere Contracterende Partij aan de eerste Contracterende Partij of aan het betrokken publieke organisme het recht toe om bij wijze van subrogatie de rechten en eisen van haar eigen onderdanen te doen uitvoeren en te doen gelden.

2. Dergelijke betalingen die uitgevoerd worden door één van de Contracterende Partijen of een publiek organisme van deze Partij, tasten in geen geval het recht aan van ingezetenen van deze Partij om voor het Internationaal Centrum voor de regeling van geschillen van investeringen een procedure in te stellen, in overeenstemming met artikel 10 van dit akkoord noch het recht van deze onderdanen om deze procedure voort te zetten tot de regeling van geschillen.

Art. 8

Andere verbintenissen

Wanneer een kwestie gelijktijdig beheerst wordt door deze conventie, door een internationaal akkoord of een nationale reglementering van één van de Contracterende Partijen, zal geen enkele bepaling van deze overeenkomst

ou sociétés d'une des Parties contractantes, propriétaires des investissements sur le territoire de l'autre Partie, de se prévaloir des dispositions qui leur sont les plus favorables.

Art. 9

Accords spéciaux

1. Les investissements effectués en vertu d'un accord spécial entre l'une des Parties contractantes et des investisseurs de l'autre Partie, seront régis par les dispositions de la présente Convention et du susdit accord spécial.

2. Si les investisseurs en font la demande, chacune des Parties contractantes consentira à insérer dans ledit accord spécial une disposition prévoyant le recours, en cas de différend, au Centre International pour le Règlement de Différends relatifs aux Investissements (dénommé ci-après le « CIRDI ») instauré par la Convention pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements entre Etats et Ressortissants d'autres Etats, ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965.

Art. 10

Référence au Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements

1. Tout différend relatif aux investissements, entre l'une des Parties contractantes et un investisseur de l'autre Partie contractante sera, dans la mesure du possible, réglé à l'amiable entre les parties à ce différend.

2. Si tel différend devait ne pas trouver de règlement dans les trois mois à compter de la notification écrite d'une plainte suffisamment détaillée, il serait, à la demande de l'investisseur de l'autre Partie contractante, soumis pour conciliation ou arbitrage au CIRDI.

A cette fin, chacune des Parties contractantes donne, par la présente disposition, son consentement anticipé et irrévocable à ce que tout différend soit soumis au CIRDI.

Ce consentement implique renonciation à exiger que les recours administratifs ou judiciaires internes soient épuisés.

3. Aucune des Parties contractantes, partie à un différend, ne soulèvera d'objection, à aucun stade de la procédure de conciliation ou d'arbitrage ni de l'exécution d'un jugement, du fait que le ressortissant, partie adverse au différend, aurait perçu une indemnité couvrant tout ou partie de ses pertes, en exécution d'une police d'assurance.

Art. 11

Nation la plus favorable

Pour toutes questions régies par la présente Convention, les nationaux ou sociétés des deux Parties contractantes

de onderdanen of vennootschappen van één van de Contracterende Partijen, die eigenaar zijn van investeringen op het grondgebied van de andere Partij, beletten om zich te beroepen op de bepalingen die voor hen het meest gunstig zijn.

Art. 9

Bijzondere overeenkomsten

1. De investeringen die gedaan worden krachtens een bijzondere overeenkomst tussen één van de Contracterende Partijen en de investeerders van de andere Partij, worden zowel beheerst door de bepalingen van deze overeenkomst als door deze van bedoelde bijzondere overeenkomst.

2. Indien de investeerders daarom verzoeken, zal elke Contracterende Partij erin toestemmen om in voornoemde bijzondere overeenkomst een bepaling in te lassen die, in geval van geschil, het beroep voorziet op het Internationaal Centrum voor de regeling van investeringsgeschillen, hierna genoemd het « CIRDI » (opgericht door de conventie aangaande de regeling van investeringsgeschillen tussen staten en onderdanen van andere staten, opengesteld tot ondertekening te Washington op 18 maart 1965).

Art. 10

Verwijzing naar het Internationaal Centrum voor de regeling van investeringsgeschillen

1. Elk geschil met betrekking tot investeringen tussen één van de Contracterende Partijen en een investeerder van de andere Contracterende Partij zal in de mate van het mogelijke op minnelijke wijze geregeld worden tussen de Partijen bij dit geschil.

2. Indien zodanig geschil geen regeling mocht vinden binnen de 3 maanden te rekenen vanaf de schriftelijke notificatie van een voldoende gedetailleerde klacht, zou het, op verzoek van de investeerder van de andere Contracterende Partij, tot verzoening of arbitrage voorgelegd worden aan het CIRDI.

Met dit doel geeft elke Contracterende Partij, krachtens deze bepaling, haar voorafgaande en onherroepelijke instemming met de voorlegging van elk geschil aan het CIRDI. Deze instemming sluit in dat wordt afgezien van de eis dat alle interne administratieve of rechtsmiddelen zouden uitgeput zijn.

3. Geen van de Contracterende Partijen, die betrokken is bij het geschil, zal in geen enkel stadium van verzoenings- of arbitrageprocedure noch bij de tenuitvoerlegging van een beslissing als bezwaar doen gelden, het feit dat een onderdaan die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding zou hebben in uitvoering van de verzekeringspolis, die een gedeelte of de totaliteit van de geleden verliezen zou dekken.

Art. 11

Meest begunstigde Natie

Voor alle kwesties die beheerst worden door deze overeenkomst, genieten de ingezetenen of vennootschappen van

bénéficieront, sur le territoire de l'autre Partie, du traitement de la nation la plus favorisée.

Art. 12

**Différends d'interprétation
entre les Parties contractantes**

1. Tout différend entre les Parties contractantes, relatif à l'interprétation ou l'application de cette Convention sera, autant que possible, réglé par une Commission mixte, composée de représentants des Parties contractantes.

2. Si tel différend ne peut pas être réglé par la Commission mixte prévue au paragraphe 1er de cet article, dans un délai de six mois à compter de la notification écrite de l'une des Parties contractantes, il sera soumis à l'arbitrage, à la requête de l'une des Parties contractantes. Le tribunal d'arbitrage (appelé ci-après « le tribunal ») sera composé de trois arbitres, deux arbitres étant désignés par chaque Partie contractante et le troisième, qui sera Président du tribunal, étant désigné d'un commun accord entre les Parties contractantes.

3. Endéans les deux mois à compter de la réception de la requête en arbitrage, chaque Partie contractante désignera un arbitre, et endéans les deux mois de la désignation des deux arbitres, les Parties contractantes désigneront le troisième arbitre.

4. Si le tribunal n'a pas été constitué endéans les quatre mois à compter de la réception de la requête en arbitrage, chaque Partie contractante pourra, à défaut de tout autre arrangement, inviter le Président de la Cour Internationale de Justice à nommer l'arbitre ou les arbitres non désignés.

Si le Président est citoyen de l'une des Parties contractantes et s'il n'est pas en mesure de le faire, le Vice-Président pourra être invité à le remplacer.

Si le Vice-Président est citoyen de l'une des Parties contractantes et s'il n'est pas en mesure de le faire, le membre le plus âgé de la Cour Internationale de Justice, qui n'est pas citoyen de l'une des Parties contractantes, pourra être invité à faire les désignations nécessaires, et ainsi de suite.

5. Le tribunal fixe ses propres règles de procédure.

6. La décision du tribunal est définitive et les Parties contractantes respectent les termes de la décision et s'y soumettent.

7. Chaque Partie contractante supportera les frais inhérents à la désignation de son arbitre et sa représentation dans la procédure d'arbitrage. Les frais inhérents à la désignation du Président et les autres frais seront supportés à parts égales par les Parties contractantes. Toutefois, le tribunal peut préciser dans sa décision qu'une proportion plus élevée des frais est supportée par l'une des Parties contractantes et cette décision est obligatoire pour les deux Parties.

beide Contracterende Partijen op het grondgebied van de andere Partij van de behandeling van meest begunstigde natie.

Art. 12

**Interpretatiegeschillen tussen
de Contracterende Partijen**

1. Elk geschil tussen de Contracterende Partijen aangaande de interpretatie of de toepassing van deze overeenkomst zal, voor zover dit mogelijk is, geregeld worden door een gemengde commissie, die samengesteld is uit vertegenwoordigers van de Contracterende Partijen.

2. Indien zodanig geschil niet door de gemengde commissie, bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel, kan geregeld worden binnen een termijn van 6 maanden te rekenen vanaf de schriftelijke notificatie door één van de Contracterende Partijen, zal die voorgelegd worden tot arbitrage, op verzoek van één van de Contracterende Partijen. Het scheidsrecht, hierna genoemd « het gerecht » zal samengesteld zijn uit 3 scheidsrechters, 2 scheidsrechters die aangeduid worden door elke Contracterende Partij en de derde, voorzitter van dit gerecht, die aangeduid wordt in gemeenschappelijk overleg tussen de Contracterende Partijen.

3. Binnen de 2 maanden te rekenen vanaf de ontvangst van verzoek tot arbitrage, duidt elke Contracterende Partij een scheidsrechter aan, en binnen de 2 maanden na de aanduiding van de 2 scheidsrechters, zullen de Contracterende Partijen een derde scheidsrechter aanwijzen.

4. Indien het gerecht niet samengesteld is binnen de 4 maanden te rekenen vanaf de ontvangst van verzoek tot arbitrage, zal elke Contracterende Partij, bij gebreke van elke andere regeling, de voorzitter van het Internationaal Hof van Justitie ertoe kunnen uitnodigen om de niet aangeduide scheidsrechter of scheidsrechters te benoemen.

Indien de voorzitter onderdaan is van één van de Contracterende Partijen en indien hij niet in staat is de aanwijzing te doen, zal de vice-voorzitter ertoe kunnen uitgenodigd worden om hem te vervangen.

Indien de vice-voorzitter onderdaan is van één van de Contracterende Partijen en indien hij niet in staat is de aanwijzing te doen, zal het oudste lid van het Internationaal Hof van Justitie, dat geen onderdaan is van één van de Contracterende Partijen, ertoe kunnen uitgenodigd worden de nodige aanwijzingen te doen, en zo verder ...

5. Het gerecht stelt zijn eigen procedureregels vast.

6. De beslissing van het gerecht is definitief en de Contracterende Partijen eerbiedigen de termen van deze beslissing en ze onderwerpen zich daaraan.

7. Elke Contracterende Partij zal de onkosten dragen die verbonden zijn aan de aanwijzing van haar scheidsrechter en haar vertegenwoordiging in de arbitrageprocedure. De onkosten verbonden aan de aanwijzing van de voorzitter en de overige kosten zullen bij gelijke delen gedragen worden door de Contracterende Partijen. Nochtans kan het gerecht in zijn beslissing bepalen dat een groter aandeel van onkosten zal gedragen worden door één van de Contracterende Partijen en deze beslissing is bindend voor beide partijen.

Art. 12

Entrée en vigueur et durée

1. La présente Convention entrera en vigueur au premier jour du deuxième mois après la date à laquelle les deux Parties contractantes se seront notifiées mutuellement l'accomplissement des procédures constitutionnelles requises dans leurs pays respectifs, et elle restera en vigueur pour une période de dix années.

A moins que l'une des Parties contractantes ne notifie la terminaison au moins six mois avant l'expiration de la période de validité, cette Convention sera reconduite tacitement pour une nouvelle période de dix années, et ainsi de suite, chaque Partie contractante se réservant le droit de terminer la Convention au moyen d'une notification au moins six mois avant la date d'expiration de la période de validité en cours.

2. En ce qui concerne les investissements effectués avant la date de terminaison de la présente Convention, les articles ci-dessus de cette Convention resteront en vigueur pour une nouvelle période de dix années à partir de cette date.

EN FOI DE QUOI, les représentants soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention.

FAIT à Bruxelles, le 23 novembre 1983, en double original, en langue française.

Pour l'Union économique Belgo-Luxembourgeoise:

L. TINDEMANS

Pour le Gouvernement de la République islamique de Mauritanie :

Commandant
AHMED OULD MINNIH

Art. 13

Inwerkingtreding en duur

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de Contracterende Partijen elkaar wederzijds de afwikkeling zullen genotificeerd hebben van de grondwettelijke procedures die in hun respectieve landen beheerst zijn, en ze zal van kracht blijven gedurende een periode van 10 jaar.

Behalve wanneer één van de Contracterende Partijen de beëindiging notificeert, ten minste 6 maanden voor het verloop van de geldigheidsperiode, wordt deze overeenkomst stilzwijgend hernieuwd telkens voor een nieuwe periode van 10 jaar, terwijl elke Contracterende Partij zich het recht voorbehoudt om de overeenkomst te beëindigen bij middel van een notificatie ten minste 6 maanden voor de datum van de lopende geldigheidsperiode.

2. Voor wat betreft de investeringen die gedaan werden voor de datum van beëindiging van deze overeenkomst, zullen bovenstaande artikelen van de overeenkomst van kracht blijven gedurende een nieuwe periode van 10 jaar te beginnen vanaf deze datum.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel, op 23 november 1983, in tweevoud, in de Franse taal.

Voor de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie :

L. TINDEMANS

Voor de Regering van de Islamitische Republiek Mauretanië :

Commandant
AHMED OULD MINNIH

Nouakchott, le 15 juillet 1987.

A son Excellence le Commandant
MOHAMED LEMINE OULD N'DIAYANE,
Ministre des Affaires Etrangères
et de la Coopération de la République
Islamique de Mauritanie
NOUAKCHOTT

Excellence,

Me référant à l'article 5 de la Convention entre l'Union Economique belgo-luxembourgeoise et la République Islamique de Mauritanie concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signée à Bruxelles le 23 novembre 1983, j'ai l'honneur de confirmer qu'il a été convenu entre les Parties contractantes que le principe du libre transfert garanti aux investisseurs sera appliqué sous réserve du droit de chacune des Parties contractantes d'y apporter exceptionnellement, en cas de difficultés de balance des paiements, les limitations prévues par ses lois et règlements nationaux et ce à titre temporaire et sur une base non discriminatoire. Le transfert des avoirs visés par cette mesure interviendra en tous cas à l'expiration d'un délai de trois ans, à compter de la demande de transfert.

Je vous serais obligé de vouloir bien me confirmer l'accord de votre Gouvernement sur ce qui précède, auquel cas la présente lettre pourra être annexée à la convention pour en faire partie intégrante.

Veuillez agréer, Excellence, l'expression de ma plus haute considération.

Pour les autorités belgo-luxembourgeoises,

GUILLAUME METTEN
Ambassadeur du Royaume de Belgique

Nouakchott, 15 juli 1987.

Aan Zijne Excellentie Commandant
MOHAMED LEMINE OULD N'DIAYANE
Minister van Buitenlandse Zaken en Ontwikkeling
van de Islamitische Republiek Mauretanië
NOUAKCHOTT

Excellentie,

Onder verwijzing naar artikel 5 van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Islamitische Republiek Mauretanië aangaande de wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 23 november 1983, heb ik de eer te bevestigen dat tussen de Overeenkomstsluitende Partijen is overeengekomen dat het ten gunste van investeerders toegezegde beginsel van de vrije overmaking zal worden toegepast onverminderd het recht van iedere Overeenkomstsluitende Partij om in geval van moeilijkheden met de betalingsbalans die vrije overmaking uitzonderlijk, voor een beperkte duur en op een niet-discriminatoire grondslag te onderwerpen aan de beperkende maatregelen waarin haar nationale wetten en voorschriften voorzien. De overmaking van onder zodanige maatregelen vallende vermogensbestanddelen dient in ieder geval te geschieden na afloop van een termijn van drie jaar, te rekenen vanaf de datum waarop de overmaking is aangevraagd.

Ik zou het op prijs stellen indien U mij de instemming van uw Regering met het voorafgaande zoudt willen bevestigen, in welk geval deze brief bij de Overeenkomst kan worden gevoegd ten einde er een integrerend deel van uit te maken.

Gelieve, Excellentie, de verzekering van mijn zeer bijzondere hoogachting wel te willen aanvaarden.

Namens de Belgisch-Luxemburgse autoriteiten,

(w.g.) GUILLAUME METTEN
Ambassadeur van het Koninkrijk België

Nouakchott, le 15 juillet 1987.

A Son Excellence
GUILLAUME METTEN,
Ambassadeur du Royaume de Belgique

Excellence,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre lettre datée du 15 juillet 1987, qui se lit comme suit :

« Me référant à l'Article 5 de la Convention entre l'Union Economique Belgo-Luxembourgeoise et la République Islamique de Mauritanie concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signée à Bruxelles le 23 novembre 1983, j'ai l'honneur de confirmer qu'il a été convenu entre les parties contractantes que le principe du libre transfert garanti aux investissements sera appliqué sous réserve du droit de chacune des parties contractantes d'y apporter exceptionnellement, en cas de difficultés de balance des paiements, les limitations prévues par ses lois et règlements nationaux et ce à titre temporaire et sur une base non discriminatoire. Le transfert des avoirs visés par cette mesure interviendra en tous cas à l'expiration d'un délai de trois ans, à compter de la demande de transfert.

Je vous serais obligé de vouloir bien me confirmer l'accord de votre Gouvernement sur ce qui précède, auquel cas la présente lettre pourra être annexée à la Convention pour en faire partie intégrante. ».

J'ai l'honneur de vous confirmer l'accord de mon Gouvernement sur ce qui précède.

Veuillez agréer, Excellence, l'expression de ma plus haute considération.

Commandant MOHAMED LEMINE
OULD N'DIAYANE

Nouakchott, 15 juli 1987.

Aan Zijne Excellentie
de Heer GUILLAUME METTEN
Ambassadeur van het Koninkrijk België

Excellentie,

Ik heb de eer de ontvangst te bevestigen van Uw brief van 15 juli 1987, die luidt als volgt :

« Onder verwijzing naar artikel 5 van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Islamitische Republiek Mauretanië aangaande de wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 23 november 1983, heb ik de eer te bevestigen dat tussen de Overeenkomstsluitende Partijen is overeengekomen dat het ten gunste van investeerders toegezegde beginsel van de vrije overmaking zal worden toegepast onverminderd het recht van iedere Overeenkomstsluitende Partij om in geval van moeilijkheden met de betalingsbalans die vrije overmaking uitzonderlijk, voor een beperkte duur en op een niet-discriminatoire grondslag te onderwerpen aan de beperkende maatregelen waarin haar nationale wetten en voorschriften voorzien. De overmaking van onder zodanige maatregelen vallende vermogensbestanddelen dient in ieder geval te geschieden na afloop van een termijn van drie jaar, te rekenen vanaf de datum waarop de overmaking is aangevraagd.

Ik zou het op prijs stellen indien U mij de instemming van uw Regering met het voorafgaande zoudt willen bevestigen, in welk geval deze brief bij de Overeenkomst kan worden gevoegd ten einde er een integrerend deel van uit te maken. ».

Ik heb de eer U de instemming van mijn Regering met het voorafgaande te bevestigen.

Gelieve, Excellentie, de verzekering van mijn zeer bijzondere hoogachting wel te willen aanvaarden.

(w.g.) Commandant MOHAMED LEMINE
OULD N'DIAYANE